

Berg- och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Handläggare
Josef Rundström
Tel: 0687-165 59
E-post: josef.rundstrom@berg.se

SkiStar AB
Lars Lifvendahl
Fjällvägen 25
Säl fjällsvägen
780 67 Sälen

BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Ärende avseende: Detaljplan - Vemdalsens Kyrkby 39:42, m.fl., Hovde Syd
Beslutsnummer: 2023-000111

Beslut

Kommunen beslutar att ett genomförande av detaljplanen för Vemdalsens Kyrkby 39:42, m.fl., Hovde Syd, kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Den betydande miljöpåverkan som ett genomförande av detaljplanen innebär ska identifieras, beskrivas och bedömas i en strategisk miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kap 11 § ska upprättas.

Detta sker parallellt med planprocessen.

Beslutet anslås på kommunens digitala anslagstavla 2023-01-24.

Ärende

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en utökning av skidanläggningen på Hovde. Planområdet omfattar den södra delen av Hovde.

Kommunen har gjort en undersökning om betydande miljöpåverkan, i enlighet med miljöbalken 6 kap 3 §, se bilaga 1. Av undersökningen framgår de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Kommunen bedömer att ett plangenomförande kan antas innebära betydande miljöpåverkan och i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken 6 kap. 6 § punkt 2 har inget samråd gällande undersökningen genomförts.

Planområdet är stort och ianspråktar en stor yta jungfrulig mark där genomförd naturvärdesinventering redovisat att det finns både höga och medelhöga naturvärden. Sammantaget med dess placering inom riksintresseområde för friluftsliv, rörligt friluftsliv och rennäring samt inom vattenskyddsområde leder det till bedömningen att ett plangenomförande kan antas innebära betydande miljöpåverkan. Exploateringen sker även i brant terräng där en förändrad markanvändning kan leda till risk för ras och skred.

Skäl till beslut

Kommunen ska i samband med planläggning enligt 5 kap. 11 § Plan- och bygglagen (2019:900) undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Efter att undersökningen har genomförts ska kommunen fatta ett särskilt beslut om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte, Miljöbalk (1998:808), 6 kap 5, 7§§.

Beslutsgrundande handlingar

- Undersökning om betydande miljöpåverkan, 2023-01-24

Sökande

SkiStar AB, Lars Lifvendahl, Fjällvägen 25 Sälffjällsvägen, 780 67 Sälen

Information

Detta beslut får inte överklagas, enligt Plan- och bygglagen (2010:900) 13 kap 2§.

På uppdrag av Berg och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Josef Rundström
Planingenjör
Miljö- och byggavdelningen

Beslut skickas till

Sökanden
Länsstyrelsen

Bilagor

Beslutsgrundande handlingar

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN Vemdalens Kyrkby 39:42, m.fl., Hovde Syd

HÄRJEDALENS KOMMUN, JÄMTLANDS LÄN

Undersökningens syfte

Enligt plan- och bygglagen 5 kap 11 a§ ska kommunen undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökningen ska innebära att kommunen identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och samråder frågan med Länsstyrelsen. I det fall kommunen redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras behöver undersökningssamråd inte genomföras. (6 kap 6§, punkt 2, miljöbalken)

Efter undersökningssamrådet ska frågan om betydande miljöpåverkan avgöras genom ett särskilt beslut av kommunen. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan och göras tillgängligt för allmänheten.

I det fall kommunen beslutar att ett plangenomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning, i annat fall ska konsekvenserna för miljön framgå av planbeskrivningen.

Information om planen

Kommunen har under slutet av 2022 beviljat två planbesked med syfte att utöka kapaciteten i skid- och liftsystemet i Skistars anläggning i Vemdalen. De positiva planbeskeden sker med stöd av kommunens översiktsplan.

Kommunen ger i planbeskeden tydliga riktlinjer att det främst är utveckling av skidsystemets kapacitet som planläggningen avser, inte ytterligare bostäder. Bakgrunden till detta är att kapaciteten i kommunens avloppsreningsverk är begränsad och att kommunens VA-bolag under första delen av 2020-talet med ett projekt för att identifiera åtgärder och lämna förslag på investeringar som utökar VA-kapaciteten.

Planläggningen innebär alltså inte att ytterligare besökare tillkommer till Vemdalen, eller att ytterligare bostäder tillkommer. Planläggningen innebär istället att de personer som redan vistas i lift och pist i Vemdalen får en bättre upplevelse och minskad trängsel. Således bedöms inte infrastruktur i form av vägar, VA-anläggningar, el/tele att påverkas i någon större utsträckning.

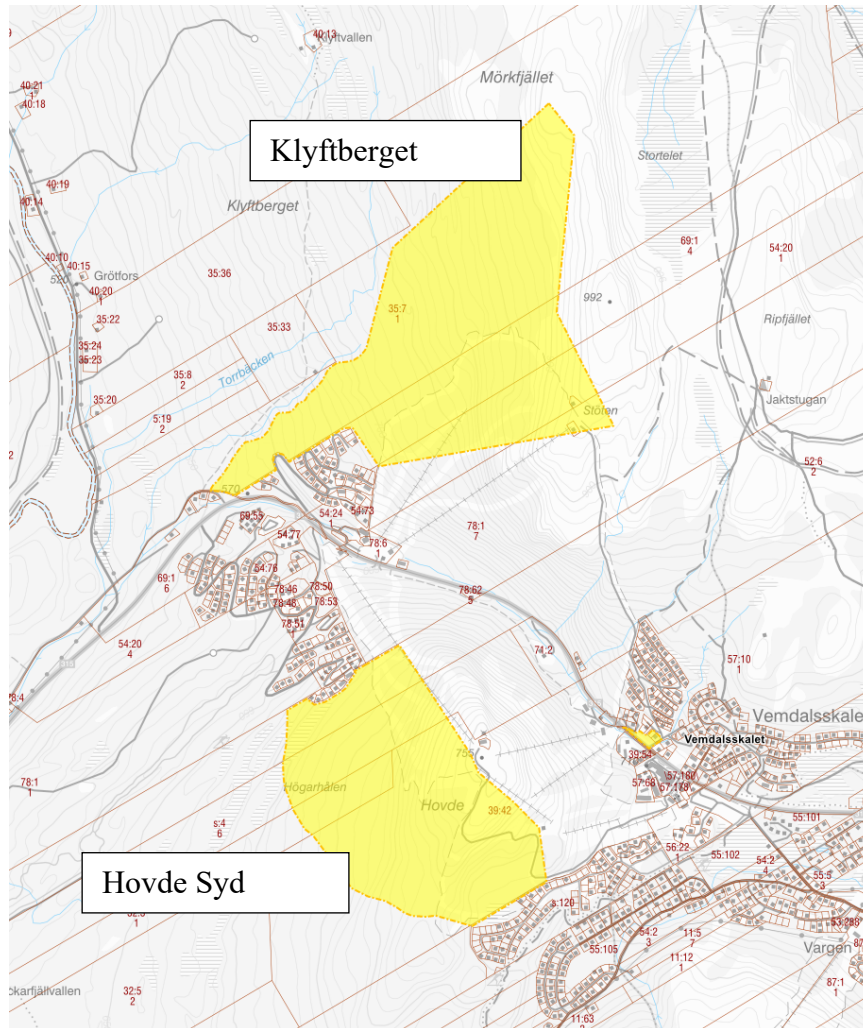
De båda områdena Hovde Syd och Klyftberget, ligger nära varandra och behöver i vissa avseenden betraktas som en enhet. Detta gäller bland annat påverkan på rennärigen. I vissa andra avseenden, exempelvis gällande framtagande av markanvändning, förslag på dagvattenhantering och hänsyn till naturvärden behöver planläggningen ske separat, då förutsättningarna är olika på platserna.

2023-01-24 MBN 2022-001156

Berg- och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Kommunen har för avsikt att planlägga respektive område var för sig, med en separat detaljplan och miljökonsekvensbeskrivning för Hovde Syd och en separat för Klyftberget. Dock kommer frågan om påverkan på riksintresse rennärning (MB 3 kap §5) att behandlas gemensamt, då båda detaljplanerna berör samma riksintresseområde. Vid planläggningen kan ytterligare frågor behöva behandlas gemensamt.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Nedan redovisar kommunen aspekter som är applicerbara på våra kommuner som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Plan- och bygglagen, PBL 2010:900 anger att om en detaljplan möjliggör några av nedanstående åtgärder ska hänsyn även tas till:

- verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper,
- verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, och
- de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Planeras för	Ja/Nej
ett industriområde,	Nej
ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt,	Nej
en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,	Ja
en hamn för fritidsbåtar,	Nej
ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,	Nej
en campingplats,	Nej
en nöjespark,	Nej
en djurpark,	Nej

Kommentar:

Detaljplanen kommer att möjliggöra stora ytor, uppemot 22 hektar ny pistyta och ett flertal nya liftar. Detaljplanen omfattar jungfrulig mark, alltså mark som inte har tagits i anspråk för något annat ändamål än den naturliga skogsmarken. Sammantaget bedöms tillkommande anläggningar att vara av betydande omfattning.

Riksintressen och områdesskydd

Kommer planen att beröra	Ja/Nej
Rörligt friluftsliv 4 kap. 2§	Ja
Obrutet fjäll 4 kap. 5§	Nej
Skyddade vattendrag 4 kap. §6	Nej
Natura 2000-områden 4 kap 8§	Nej
Rennäring 3 kap. 5§	Ja
Friluftsliv 3 kap. 6§	Ja
Naturvård 3 kap. 6§	Nej
Kulturmiljövård 3 kap. 6§	Nej
Energiproduktion 3 kap 8§	Nej
Kommunikationer 3 kap 8§	Nej
Totalförsvaret 3 kap 9§	Nej
Strandskyddat område	Ja
Naturresevat	Nej
Vattenskyddsområde	Ja
Biotopsskyddade områden	Nej

Kommentar:

För området gäller såväl riksintresseanspråk enligt miljöbalkens tredje och fjärde kapitel. Vid planläggning kommer kommunen att behöva väga dessa riksintressen mot varandra, enligt MB 3 kap 1, ”där företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.” Då riksintressen enligt fjärde kapitlet har beslutats av riksdagen anses de vara av större vikt än de som pekas ut av sektorsmyndigheterna med stöd av det tredje kapitlet.

Med hänsyn till planområdets storlek och placering i förhållande till samebyns pågående och framtida möjlighet till markanvändning behöver påverkan på riksintresset för rennäring utredas i en särskild rennäringanalys.

2023-01-24 MBN 2022-001156

Berg- och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Delar av det preliminära planområdet ligger inom vattenskyddsområde Vemdalsaskalet - övrigt tillrinningsområde. I planarbetet kommer ett plangenomförandes eventuella påverkan på området undersökas vidare.

I planarbetet kan det behövas ett upphävande av strandskyddet. Beroende på planområdets slutliga avgränsning och utformning kan delar av planområdet hamna inom strandskyddat område. Beroende på vilken markanvändning som föreslås och vilka åtgärder som kommer att behöva vidtas i ett plangenomförande kan ett upphävande behövas för att möjliggöra åtgärder som enligt 7 kap. 15 § Miljöbalken är förbjudna. I första hand kommer kommunen återoppta det särskilda skälet i 7 kap. 18 c § punkt 4 Miljöbalken - att området behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området. Möjligheten till att lämna fri passage kommer utredas i utformningen av planförslaget.

Planförslagets bedömda påverkan

Naturmiljö	Ja/Nej
Berörs utpekade naturvärden?	Nej
Finns det kända skyddade arter?	Ja
Kulturmiljö	
Berörs fornlämningar?	Nej
Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?	Nej
Landskapsbild	
Kan planförslaget innebära en omfattande påverkan landskapsbilden?	Ja
Rekreation och rörligt friluftsliv	
Påverkar planförslaget utpekade rekreationsområden?	Ja
Vatten	
Finns det risk för påverkan på sjöar eller vattendrag	Nej
Finns det risk för påverkan på grundvattnet?	Nej
Areella näringar	
Påverkas jordbruksmark, skogsbruk, eller djurhållning?	Nej
Djurhållning	
Kan projektet innebära risk för lukt från djurhållning?	Nej
Kan projektet innebära risk att utsättas för allergener från djurhållning?	Nej

Kommentar:

Inga utpekade naturvärden finns inom det preliminära planområdet. En naturvärdesinventering är genomförd och naturvärdena har klassats av konsult. Inom det preliminära planområdet finns skyddade arter och höga till medelhöga naturvärden. Naturvärdesobjekt är avgränsade i naturvärdesinventeringen. Kommunen kommer utforma detaljplanen med naturvärdesinventeringen som underlag. Exploatören kommer parallellt med planarbetet att söka artskyddsdispens för skyddade arter.

Planläggning kommer att ske i närhet av yt- och grundvattenförekomster, där ett plangenomförande kommer att innebära en förändrad markanvändning, en ändrad

2023-01-24 MBN 2022-001156

Berg- och Härjedalens miljö- och byggnämnd

avrinning och tillrinning till grundvattenförekomsten. Grundvattenförekomsten är skyddad som vattenskyddsområde.

Ett plangenomförande kommer innebära att delar av den skog som finns inom planområdet avverkas till förmån för pistytor. Med hänsyn till planområdets storlek utesluter inte kommunen att ett plangenomförande kan ha viss inverkan på skogsbruket, även om den inte bedöms som betydande.

Detaljplanen innebär att jungfrulig mark tas i anspråk, vilket även innebär en påverkan på landskapsbilden. Då Hovde redan är exploaterad med liftar och pister bedöms dock påverkan på landskapsbilden inte som betydande, men behöver ändå beskrivas och illustreras i kommande planarbete.

Planläggningen innebär nytillkommande skidbackar och liftar i redan befintligt rekreationsområde. Planarbetet syftar till att förbättra de rekreativa värdena och skapa en förbättrad upplevelse, samt koppla samman de olika liftsystemen med varandra.

Effekter på hälsa och säkerhet

Hälsa och säkerhet	Ja/Nej
Buller och vibrationer	Ja
Risk (farligt gods, miljöfarlig verksamhet)	Nej
Ljus	Ja
Strålning (radon, eller elektromagnetisk strålning)	Nej
Lukt	Nej
Finns risk för ras, skred eller erosion?	Ja
Finns risk för att planområdet översvämmas? Kan ändrad markanvändning göra att andra områden översvämmas?	Nej
Förekomst av markföroreningar	Nej
Trafiksäkerhetsfrågor	Nej

Kommentar

Planläggning för skidanläggning innebär ytterligare buller i form av ljud från snökanoner under snöläggningsperioden, samt fordonsbuller under skidsäsongen. Vidare innebär nya liftanläggningar lokalt buller i form av motorljud från liftanordningen. Dessa faktorer allena kan inte anses vara betydande i den kontext som är vid Vemdalen idag. Planområdet och även dess närområde kommer att få en ökad påverkan av buller och ljus men i sitt sammanhang, i form av en del av skiddestinationen som Vemdalen utgör, anses det inte bidra till bedömningen om att planen antas innebära en betydande miljöpåverkan.

Utifrån topografin går det att anta att en förändrad markanvändning i branta områden kan öka risken för ras och skred. Avverkning av träd och förändrade avrinningsmönster kan öka risken för erosion. Kommunen bedömer risken för eventuell översvämning som låg, då det är förhållandevis lite bebyggelse nedströms planområdet. Kommunen avser skapa en detaljplan där vattnet kan omhändertas lokalt.

2023-01-24 MBN 2022-001156

Berg- och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Kommunen har vid undersökningsområdet ingen kännedom om markföroreningar. Miljökonsekvensbeskrivningen kan lämna förslag på åtgärder som kan vidtas i ett genomförande och i drift av området för att förhindra att föroreningar uppkommer i samband med exempelvis drivmedelshantering och underhåll.

Påverkan på miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN)	Ja/Nej
Påverkas MKN för Luft	Nej
Påverkas MKN för Vatten (yt- och grundvattenförekomster)	Nej

Kommentar

I närheten till Hovde finns grundvattenförekomster WA81658677. Kommunen kommer i planarbetet att undersöka eventuell påverkan på grundvattenförekomsten. Då detaljplanen avser södra delen av Hovde är kommunens preliminära bedömning att påverkan på grundvattenförekomsten är liten.

Sammanvägd bedömning

Kommunen bedömer baserat på genomförd undersökning att ett plangenomförande kan antas innebära betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning ska därför göras.

Planområdet är stort och ianspråktar en stor yta jungfrulig mark där genomförd naturvärdesinventering redovisat att det finns både höga och medelhöga naturvärden. Sammantaget med dess placering inom riksintresseområde för friluftsliv, rörligt friluftsliv samt rennäring och vattenskyddsområde leder det till bedömningen att ett plangenomförande kan antas innebära betydande miljöpåverkan. Exploateringen sker även i brant terräng där en förändrad markanvändning kan leda till risk för ras och skred.

De identifierade aspekter som kommunen avser behandla i en kommande miljökonsekvensbeskrivning är:

- Påverkan på rennäringen och riksintresse för rennäring (MB 3kap 5§)
- Påverkan på naturmiljö och skyddade arter
- Påverkan på yt- och grundvattenförekomster
- Påverkan på rekreation och friluftsliv och riksintresse för Rörligt friluftsliv (MB 4 kap. 2§) och Friluftsliv (3 kap. 6§)
- Risk för ras och skred

En miljökonsekvensbeskrivning kommer att genomföras parallellt med detaljplanprocessen och ingå i planhandlingarna.

Kommunen har även identifierat miljöaspekter som påverkas, men inte i betydande omfattning. Dessa aspekter kommer att behandlas i utformningen av detaljplanen och dess planbeskrivning. Dessa aspekter är: buller, ljus, landskapsbild, övriga aspekter inom hälsa och säkerhet, störningar vid byggskedet, samt skogsbruk.

2023-01-24 MBN 2022-001156

Berg- och Härjedalens miljö- och byggnämnd

Ett särskilt beslut om betydande miljöpåverkan kommer att fattas av kommunen enligt miljöbalken 6 kap 6§. Enligt 6 kap 6§ punkt 2 behöver inte ett undersökningssamråd genomföras om kommunen redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Kommunen önskar avgränsa miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och de aspekter som behöver studeras tillsammans med Länsstyrelsen i ett avgränsningssamråd.

Dokumentet är sammanställt av:
Josef Rundström och Ellinor Karlsson
Miljö- och byggavdelningen
Berg och Härjedalens kommun